

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ซึ่งผู้วิจัยมุ่งทำความเข้าใจแนวทางในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นในการกำหนดรูปแบบที่เหมาะสม ซึ่งในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดประชากรไว้ คือผู้บริหารองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นและข้าราชการในหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ นายกเทศมนตรี คณะเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารสภาตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รวมตัวกันประกอบด้วย เทศบาลนครลำปาง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 11 แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง ในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งสิ้น 74 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะจง โดยเลือกสัมภาษณ์ จากคณะเทศมนตรี คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการ เช่น หัวหน้างานกองช่าง ปลัดเทศบาลตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จากแกนนำกลุ่ม ในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งสิ้น 9 คน

3.2 ข้อมูลจากเอกสาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร บทความ และรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่เกี่ยวกับเรื่องดังนี้ อำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นในการดูแลเรื่องมูลฝอย แนวทางการกำจัดมูลฝอย ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม รายงานการศึกษาความเหมาะสมในการกำจัดมูลฝอยของพื้นที่ต่างๆ นโยบายการจัดตั้งศูนย์กำจัดมูลฝอยรวมของกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนเพื่อแก้ไข

ปัญหาสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง นโยบายการบริหารจัดการมูลฝอยชุมชน ของประเทศไทย
นโยบายและแผนปฏิบัติการระดับชาติเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับประเทศไทย

3.3 วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงรูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่าง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดย
อาศัยเทคนิควิธีการจัดสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้การ
เก็บรวบรวมข้อมูล มีความครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาใช้อธิบายแนว
ทางการบริหารจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้บริหารองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นแกนนำกลุ่ม เพื่อนำข้อเสนอมาประกอบกับแนวทางการบริหาร
จัดการของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการรวมกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 กลุ่ม ผู้วิจัยจึงได้เก็บรวบรวม
ข้อมูล 2 ส่วนดังนี้

3.4.1 การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร

เป็นการทบทวนเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ในหลักการจัดการ
มูลฝอยและการจัดการร่วมกัน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยอย่างยั่งยืน
การปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอย นโยบายการบริหาร
จัดการมูลฝอยชุมชนในประเทศไทย

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม

- 1) จัดสัมมนาผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อระดมความคิดเห็นและ
เสนอรูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันตามขอบเขตการศึกษา
- 2) สัมภาษณ์ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยว
ข้อง ที่เป็นแกนนำกลุ่ม เพื่อหารายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการจัดสัมมนา

3.5 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

3.5.1 การสัมภาษณ์เพื่อระดมความคิดเห็น

การกำหนดรูปแบบการจัดการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสัมภาษณ์มีโครงสร้างดังนี้

- 1) การนำเสนอข้อมูล ประกอบกับการตัดสินใจในกำหนดรูปแบบการจัดการจัดการมูลฝอยร่วมกัน
- 2) การแสดงความคิดเห็นร่วมกันของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการจัดการจัดการมูลฝอยที่ผ่านมา
- 3) การวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการจัดการจัดการมูลฝอยร่วมกันเพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์ได้มีการกำหนดประเด็นหลัก 7 ประเด็นเพื่อให้ได้คำตอบเรื่องรูปแบบในการจัดการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

ประเด็นที่ 1	การกำหนดบทบาทหน้าที่และงานตามโครงการ
ประเด็นที่ 2	แนวทางการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในการสร้างมูลค่าให้กับมูลฝอย
ประเด็นที่ 3	ความเป็นไปได้ในการรวมกลุ่ม
ประเด็นที่ 4	ค่าใช้จ่ายในการจัดการมูลฝอย
ประเด็นที่ 5	ความคาดหวังที่ต้องการจากโครงการ
ประเด็นที่ 6	ความร่วมมือของประชาชนในการจ่ายค่ากำจัดมูลฝอย
ประเด็นที่ 7	แนวทางในการรวมกลุ่มกำจัดมูลฝอย

3.5.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (Deep interview)

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่เป็นแกนนำของกลุ่ม อาทิเช่น นายกเทศมนตรี ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีแนวคำถามเพื่อใช้ในการดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นในการจัดสัมมนา แต่ทั้งนี้ แนวคำถามอาจมีความแตกต่างในส่วนของข้อปลีกย่อย เพื่อให้ทราบถึงบทบาทของแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจนมากขึ้น

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกได้เป็นสองส่วนคือ

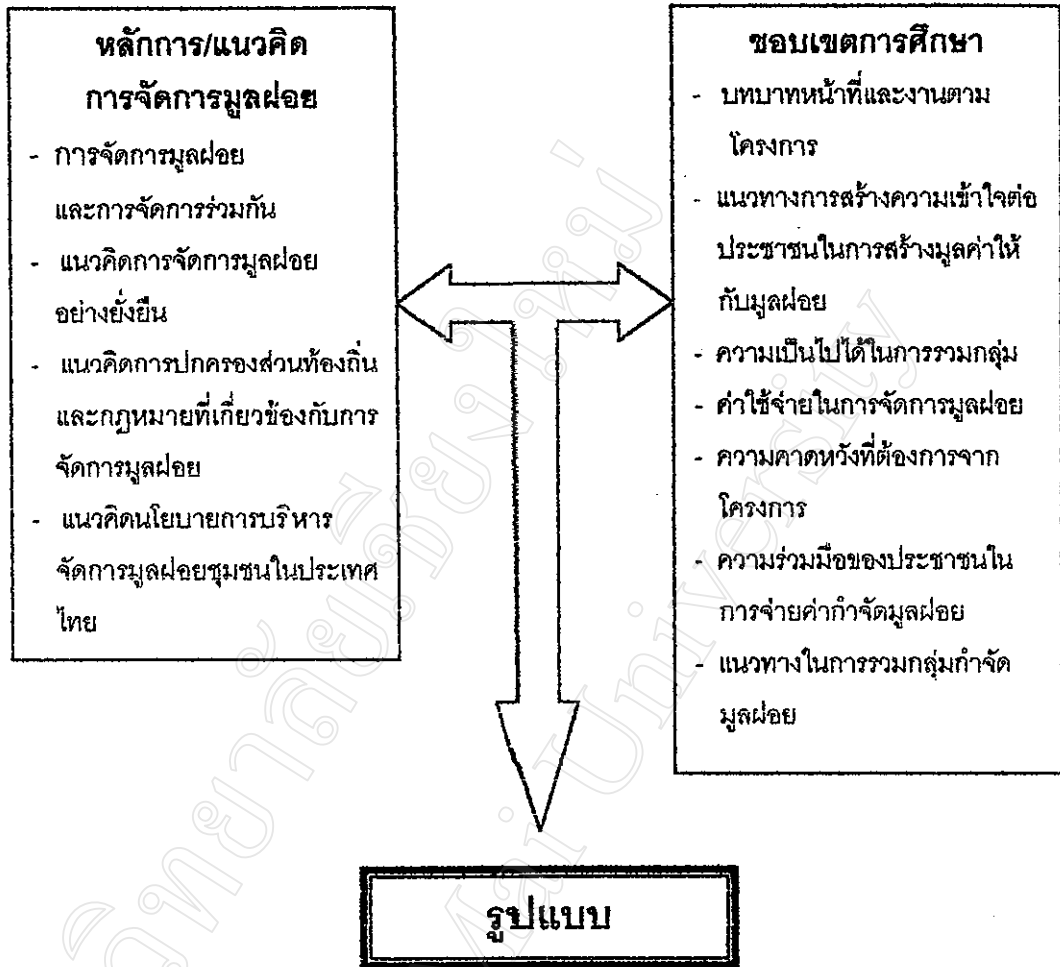
3.6.1 การวิเคราะห์รูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษา โดยเนื้อหาของการสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นในการเสนอรูปแบบในการจัดการมูลฝอยของแต่ละกลุ่มให้ครอบคลุมตามประเด็นการศึกษา และได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมมนามาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับหลักการแนวคิดเรื่องหลักการจัดการมูลฝอย และการจัดการร่วมกัน แนวคิดการจัดการมูลฝอยอย่างยั่งยืน แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอย แนวคิดนโยบายการบริหารจัดการมูลฝอยชุมชนในประเทศไทย เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการมูลฝอยร่วมกันของกลุ่มเป้าหมาย

3.6.2 การวิเคราะห์เสนอแนะแนวทางในการจัดการมูลฝอยร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นนี้ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่เป็นกรอบแนวทางการจัดการมูลฝอยร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประเด็นการศึกษามาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับหลักการแนวคิดเรื่องการจัดการมูลฝอย และการจัดการร่วมกัน แนวคิดการจัดการมูลฝอยอย่างยั่งยืน แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอย แนวคิดนโยบายการจัดการมูลฝอยชุมชนในประเทศไทยเพื่อเสนอรูปแบบการจัดการมูลฝอยร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง

การวิเคราะห์รูปแบบในการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมของจังหวัดลำปางนั้น มีการเสนอแนะแนวทางที่ท้องถิ่นสามารถดำเนินการและจัดการเองได้ ซึ่งสามารถสรุปได้ตามแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล